

MARTIN ŠRAJER / 23. 2. 2016

Řachanda

Od vzniku samostatného českého státu u nás vzniklo asi třicet pohádek. Tou zatím poslední a zároveň jednou z nejlépe přijatých bylo v loňském roce Sedmero krkavců. Na opačném konci žebříčku českých pohádek bychom našli druhé díly Z pekla štěstí (2001) a Princezny ze mlejna (1999). Kam se zařadí Řachanda?

Pohádka s nezaměnitelně českým názvem se během loňského léta natáčela na hradu Kost, v zámeckém resortu Dětenice nebo v lesích Královéhradeckého kraje. Písmeno „ř“ bylo zřejmě jednou z méně náročných výzev, s nimiž se musela vypořádat slovenská režisérka Marta Ferencová. Dřívější profesionální zpěvačka vojenského uměleckého souboru a divadelní herečka natočila několik řad slovenského seriálu *Ordinácia v ružovej záhrade* (TV Markíza) a svěřen jí byl také sitcom *Profesionáli* (TV JOJ). Ještě před *Řachandou* dokončila romantickou komedii *Všetko alebo nič* s Klárou Issovou a Táňou Pauhofovou. Premiéra filmu podle předlohy úspěšné slovenské autorky ženských románů Evy „Evity“ Urbaníkové, původně ohlášená na podzim 2015, byla ale prozatím odložena.

Hlavním lákadlem *Řachandy* je vedle její příslušnosti k divácky vděčnému žánru atraktivní herecké obsazení. V menších rolích se nám představí Boleslav Polívka, Petr Čtvrtníček nebo Oldřich Kaiser. Vedle klasických pohádkových postav, jako jsou král a královna nebo princ a princezny, však tvůrci (a fotografie z natáčení) lákají také na roztodivné obyvatele magického Černého lesa – trolly, gnómy, tři zelené lesní nymfy zvané dryády nebo žravule. Posledně uvedená stvoření napovídají, že se filmaři při „zalidňování“ svého pohádkového světa nenechali omezovat existujícími mýty a zapojili také svou fantazii.

O podobu trollů, gnómů či dryád se během šestadvacetidenního natáčení starali maskéři Josef Rarach a Vlad Taupesh, spolupracující pod hlavičkou jejich trikového studia FX Creator.^[1] Přestože první z mužů pochází z Ruska a druhý z Rumunska,

jejich hlavním působištěm je již několik let Praha. Dokladem svědomitosti, s jakou k maskérské práci přistupují, budiž skutečnost, že jenom maska hejkala, pod kterou se skrýval sám Rarach, vyžadovala každý natáčecí den šestihodinovou přípravu. V postprodukci pak zásluhou péče věnované nadpřirozeným bytostem přímo na place nebylo třeba složité CGI dokreslování. Stačily jen drobné retuše.

Atypičtí obyvatelé lesa by kromě pobavení diváků měli pod vedením Paní lesa (Vilma Cibulková) také přispět k charakterové nápravě rozmazlené princezny Markétky (Denisu Pfauserovou z Divadla Na Jezerce letos uvidíme také v *Prázdninách v Provence*), která se čerstvě zamilovala do Matěje (Aleš Bílík). Jejího bezradného královského otce ztvárnil Jan Hrušínský, prohnílého vyslance Theofila již zmíněný Boleslav Polívka a nešikovného dřevorubce stále obsazovanější David Novotný.

Autor scénáře, spoluautor hudby a producent filmu v jednom Daniel Miňovský si *Řachandou* splnil svůj dlouholetý sen realizovat filmovou pohádku. Kromě toho, že by rád navázal na odkaz domácích legend žánru jako *Byl jednou jeden král* (1954), *Tři oříšky pro Popelku* (1973) nebo *S čerty nejsou žerty* (1984), chce jít zároveň vstříc současnému dětskému publiku, které si pohádkový žánr spojuje spíše se zahraničními velko filmy jako *Harry Potter* nebo *Pán prstenů*. Vedle tradičních českých pohádkových ingrediencí by tak film měl nabídnout i fantasy elementy a velkolepou podívanou. Pokud Miňovskému jeho ambiciózní plán vyjde, mohli bychom se dočkat nové pohádkové klasiky, která si získá diváky napříč generacemi.

Výpravná pohádka, v jejíž zápletky by podle reportáží z natáčení mělo dojít na svatbu i popravu, slibuje vedle soběstačného fikčního světa, humoru, akce a napětí také poučení v duchu svého motta „Co dáváš, to se ti vrátí“. Vyjde-li tvůrcům jejich záměr, *Řachanda* zlepší nejen náladu, ale také ekologickou uvědomělost diváků. Věřme proto, že filmaři zapracovali na dramaturgických nedostacích, které v roce 2014 vedly k rozhodnutí neudělit *Řachandě* státní dotaci z kinematografického fondu,^[2] a natočili film, který zaujme nejenom výtvarnou stránkou, v propagačních materiálech zdaleka nejvíce vyzdvihovanou.

Produkční společnosti Apfel Production a first.FRAME podpořily kromě *Řachandy* také nový film Vladimíra Michálka, letní komedii *Prázdniny v Provence*, které bychom se rovněž měli dočkat ještě letos. Po černé komedii *Krásno je Řachanda* zároveň druhým

filmovým projektem, který podpořila Česko-Slovenská filmová databáze.

Řachanda (ČR 2016), scénář: Daniel Miňovský, režie: Marta Ferencová, kamera: Peter Bencsík, hudba: Daniel Miňovský, Jan Kolář, střih: Vojtěch Frič, hrají: Denisa Pfauserová, Bolek Polívka, Josef Rarach, Vilma Cibulková, Oldřich Kaiser, Jaromír Nosek, Tomáš Havlínek, Jan Hrušínský, Martin Pechlát, David Novotný, Vladimír Polívka, Petr Čtvrtníček ad. CinemArt, 104 min. Premiéra: 25. 2. 2016.

Poznámky:

[1] Zřejmě největším projektem, na němž se před *Řachandou* podíleli, bylo fantasy *Solomon Kane* (2009). Při natáčení německé televizní minisérie ze středověku *Die Pilgerin* (2014) se podle IMDb starali o „dental prosthetics“ a zásluhy mají také například na rekvizitách posledního filmu Alexeje Germana *Je těžké být bohem* (2013).

[2] V obsahové expertní analýze od Martina Ryšavého se dočteme o neinvenčním zpracování, dějové plochosti, pitvorné veselosti nebo nevýrazném konfliktu. Celá analýza je k přečtení zde (s. 10):

<http://fondkinematografie.cz/assets/media/expertnianalyzy-2017-2-7-20.compressed.pdf>